

polohy. Nalezený artefakt lze zařadit nejpravděpodobněji do průběhu mladého paleolitu. Nedaleko odtud v prostoru bývalého letiště byla nalezena čepelka s otupeným bokem, zřejmě ze silicitu severské proveniencie (Oliva 2020) a uvádí se odtud i paleolitická stanice (Nerudová 2008).

Literatura

- Nerudová, Z. 2008: Sídelní strategie v oblasti Krumlovského lesa ve starší době kamenné. *Památky archeologické* XCIX, 5–34.
 Oliva, M. 2020: Jamolice (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 61(1), 133.

Summary

A broken patinated blade (or part of a parallel flake) from Krumlovský les-type chert, variety II, was found during a surface survey in ‘Na Řeznovických’ field between the villages of Jamolice and Polánka (Znojmo District). This area features a gentle slope with an eastern gradient originating from the ‘Záklaty’ spot height of 384 m. The discovered artefact represents the first evidence of prehistoric activities at this location and can most likely be classified within the Upper Paleolithic period.

Martin Kuča, Petr Matějček

Kostelany (k. ú. Újezdsko, okr. Kroměříž) „Záhumenice“; Újezdsko I.

Aurignacien. Sídlíště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: 1 kus dočasně u nálezce, ostatní Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos.

Lokalizace: WGS-84: 49.2157133N, 17.3607025E

Na jaře 2017 a 2023 byly autorem zprávy provedeny dva sběry na lokalitě Újezdsko I, při kterých byla nalezena necelá desítka paleolitických artefaktů, z nichž většinu tvořil výrobní odpad. Nalezla se však i čepel z rohovce typu Troubky-Zdislavice a z formálních nástrojů klínové rydlo ze silicitu glacienních sedimentů (obr. 12).

Tuto malou lokalitu na plochem návrší východně od kóty 375 m objevil již v roce 1977 M. Oliva, který ji uvedl do literatury (Oliva 1987). V současnosti se větší část lokality nachází v nově založeném sadu a je sběru nepřístupná.

Dva štípané artefakty byly pisatelem nalezeny i v polní trati „U Hraniček“ cca 30 m severovýchodně od kóty 382 m.

Literatura

- Oliva, M. 1987: *Aurignacien na Moravě*. Studie Muzea Kroměřížska '87. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska.

Obr. 12. Kostelany. Klínové rydlo. Kresba P. Šmacha.

Fig. 12. Kostelany. Dihedral burin. Drawing by P. Šmacha.

Summary

A new small assemblage of Paleolithic artefacts, primarily consisting of production waste, was discovered in connection with the establishment of an orchard at the Újezdsko I site in Kostelany (Kroměříž District). The survey also yielded two notable artefacts – a blade made of Troubky-Zdislavice-type chert and a dihedral burin made of silicite from glacial sediments (Fig. 12).

Petr Šmacha

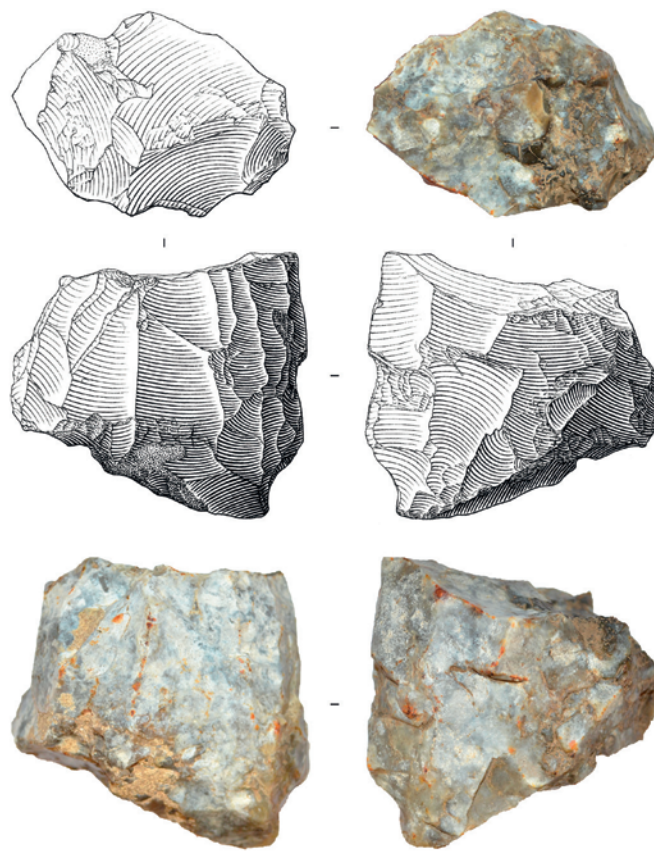
Kubšice (okr. Znojmo)

„Na Komárkovém“; Kubšice III.

Aurignacien. Neurčený areál. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.0022975N, 16.3893222E

V roce 2023 pokračoval povrchový průzkum na lokalitě Kubšice – „Na Komárkovém“, kde se podařilo v předešlé sezóně identifikovat zajímavé porostové příznaky ve vegetaci a objevit stopy lidských aktivit rámcově datovaných do závěru neolitu až eneolitu (Bartík et al. 2023). V minulosti zde byly ale získány i nálezy štípaných artefaktů z počátku mladého paleolitu a lokalita byla evidována jako Kubšice III (Valoch 1965; Oliva 1987). Povrchovým průzkumem v roce 2023 se kolekce post-paleolitických nálezů příliš nerozšířila, zato se však podařilo nalézt několik artefaktů souvisejících se zmíněným paleolitickým osídlením

Obr. 13. Kubšice. Jednoplodstavové jádro. Foto J. Bartík, kresba J. Brenner.

Fig. 13. Kubšice. Single-platform core. Photo by J. Bartík, drawing by J. Brenner.

polohy. Nepočtený soubor sestává ze tří úštěpů (na jednom bylo zhotoveno vějířovité silně eolizované škrabadlo), jádra z místních rohovců typu Krumlovský les a fragmentu valounu tmavě červenohnědého radiolaritu. Za pozornost stojí především velké (89 × 63 × 80 mm), téměř půlkilové (467 g) jednopodstavové jádro s pozůstatky paralelní čepelové těžby po větší části obvodu (obr. 13). V bočním pohledu má jádro kýlovitý tvar. Část podstavu a zad jádra je tvořena naturální povrchem. Zbývající partie podstavu je upravena několika dostřednými negativy. Povrch jádra pokrývá nesouvislá, na mnoha místech prosvítající patina, a je mírně eolizovaný. Charakter popsaného jádra je v souladu s předpokládanou příslušností předchozích nálezů k aurignacému technokomplexu (cf. Oliva 1987).

Literatura

- Bartík, J., Cibulka, D., Augustinová, K. 2023:** Kubšice (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 64(1), 183.
- Oliva, M. 1987:** *Aurignacien na Moravě*. Studie Muzea Kroměřížska '87. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska.
- Valoch, K. 1965:** *Altsteinzeitliche Funde aus Brno und Umgebung*. *Časopis Moravského musea v Brně, vědy společenské* L, 21–30.

Summary

In 2023, the ongoing surface survey at the Kubšice III – ‘Na Komárkovém’ site (Znojmo District) yielded chipped industry from the early Upper Paleolithic. The small collection consists of three flakes and cores made of local Krumlovský les-type chert, as well as a fragment of a dark reddish-brown radiolarite cobble. Of particular note is a large wedge-shaped single-platform core, showing traces of parallel blade exploitation along most of its circumference (Fig. 13). The character of the described core is consistent with the presumed classification of previous finds made here to the Aurignacian technocomplex (cf. Valoch 1965; Oliva 1987).

Jaroslav Bartík, David Cibulka

Kvasice (okr. Kroměříž)

„Za Novým Dvorem“; Skřatovy, Kvasice 2.

Aurignacien. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84: 49.2268844N, 17.4670211E

Na známé paleolitické stanici Kvasice 2 nalezl autor zprávy vysoké škrabadlo (obr. 14) vyrobené z neobvyklého materiálu – révaitu. Za určení suroviny děkuji A. Přichystalovi.

Révait je šperkařská odrůda silicitu (opalizovaný prachovitý jílovec až rohovec impregnovaný sloučeninami železa), která představuje velmi kvalitní surovinu pro výrobu štípaných artefaktů, avšak pro poměrně malou velikost valounů, jen málokdy přesahujících 8 cm, nacházených ve štěrkopiscích řeky Moravy v okolí Ostrožské Nové Vsi bylo jeho použití pro výrobu štípané industrie vzácné, a nálezy paleolitických nástrojů z něj vyrobených se dosud počítají v pouhých jednotkách kusů. Kromě výše uvedeného škrabadla byla autorem zprávy během deseti let pravidelných prospekci tato surovina nalezena na lokalitě ještě v podobě tří nerozbitých valounů, z nichž největší přesahoval délkou 12 cm.

Přestože tato bezmála sto let známá a hojně sbírateli navštěvovaná stanice aurignacienu, M. Oliva (1987, 2016) z ní uvádí podchycených 438 klasifikovaných nástrojů, je již dnes značně vysbíraná, podařilo se mi na ní v průběhu let nalézt ještě přes tři desítky retušovaných nástrojů s převahou škrabadel, desítky reziduí jader a větší množství polotovarů a výrobního odpadu.

Obr. 14. Kvasice. Vysoké škrabadlo z révaitu. Foto P. Šmacha.

Fig. 14. Kvasice. Endscraper made of révait. Photo by P. Šmacha.

Literatura

- Oliva, M. 1987:** *Aurignacien na Moravě*. Studie Muzea Kroměřížska '87. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska.
- Oliva, M. 2016:** *Encyklopedie paleolitu a mezolitu českých zemí*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Summary

A large endscraper (Fig. 14) made of an unusual material – révait – was discovered at the well-known Paleolithic site of Kvasice 2 (Kroměříž District). Besides the endscraper, around 30 retouched tools were found, predominantly endscrapers, along with dozens of residual cores and a significant amount of semi-finished products and production waste.

Petr Šmacha

Linhartice (okr. Svitavy)

Bývalá cihelna; parc. č. 448.

Paleolit. Revize lokality. Orientační zjištění. Průzkum. Uložení nálezu: Městské muzeum Moravská Třebová. Inv. č. 4017, 4018, 4363–4366, 4574, 4634, 4635; evid. č. 7/49.

Lokalizace: S-JTSK: -586123.1, -1098482.4

Sledovaná lokalita se rozkládá na severním svahu údolí Třebůvky nad Linharticemi u Moravské Třebové, pravděpodobně s vazbou na vývěry minerálních vod Kyšperského zlomu (obr. 15; Svoboda a kol. 1994; Nývltová Fišáková 2003). Při těžbě spraše, která v tamních cihelnách probíhala během 1. poloviny 20. století, se v hloubce 2–3 m (podle inventárních údajů i více metrů), průběžně nacházel pleistocenní osteologický materiál (Czerny 1904; 1907) a byl soustředěn v Městském muzeu v Moravské Třebové. Pravděpodobně poslední nález, který máme doložen, zde byl učiněn v roce 1948, jednalo se o čtyři zuby nosorožce (do muzea byly uloženy roku 1949 pod evid. č. 7/49). Poté těžba pokračovala až do 70. let, ale další nálezy už hlášené nebyly. Nelze tedy rozhodnout, zda už bylo naleziště vyčerpáno, nebo prostě zájem o nálezy opadl. V současné době (2023) jsou sprašové profily zahrnuté a vytěžená plocha je částečně vybetonována nebo zastavěna výrobními a skladovacími objekty.